

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35514
Nom: Pragmàtica aplicada a l'espanyol
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1003 - Grau Estud. Hispànics, Lleng.Espan.i Literat.	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1003 - Grau Estud. Hispànics, Lleng.Espan.i Literat.	Pragmàtica del español	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

PONS BORDERIA SALVADOR

RESUM

En aquesta assignatura s'estudien les relacions de significat bàsiques que escapen a l'anàlisi semàntic tradicional (pressuposició, implicatura, explicatura), així com les principals teories sorgides en aquest àmbit i els fenòmens millor analitzats des d'una perspectiva pragmàtica (la metàfora i la metonímia, el canvi lingüístic, les escales, la ironia, etc.).

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Cap.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Conèixer i aplicar corrents i metodologies de la lingüística.

Conèixer la història interna i externa de la llengua espanyola.

Elaborar correctament i adequadament textos orals i escrits de diferent tipus.

Identificar problemes i temes d'investigació i avaluar la seua rellevància en l'àmbit de la llengua, la literatura i el teatre en espanyol.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Treballar en equip en entorns relacionats amb la filologia i desenvolupar relacions interpersonals.

Treballar i aprendre de manera autònoma i de planificar i gestionar el temps de treball.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La Pragmàtica com a disciplina

- 1.1. Els límits de la Semàntica com a origen de la Pragmàtica clàssica.
- 1.2. Definicions i naixement dels estudis pragmàtics.
- 1.3. Panorama de les principals corrents i teories pragmàtiques.

2. La teoria dels actes de parla

- 2.1. Austin i la filosofia del llenguatge corrent.
- 2.2. Searle i els actes de parla directes i indirectes.
- 2.3. Qüestions relacionades amb els actes de parla. Aplicacions a l'espanyol.

3. La comunicació inferencial. Implicatures conversacionals

- 3.1. La proposta de Grice.
- 3.2. Levinson i els significats presumibles.
- 3.3. Aplicacions a l'espanyol.

4. De la gramaticalització a la construccionització

- 4.1. Introducció: el canvi semàntic.
- 4.2. Els principis de la gramaticalització.
- 4.3. Teories sobre els processos de gramaticalització.
- 4.4. La GxC en la seva versió diacrònica.
- 4.5. Aplicacions a l'espanyol.

5. Teoria de la Relevància. Proposta de Sperber i Wilson

- 5.1. Cap a un nou model de la comunicació humana.
- 5.2. Ment i llenguatge.
- 5.3. El Principi de Relevància.
- 5.4. Aplicacions a l'espanyol.

6. Pragmàtica sociocultural. Estudis sobre cortesia verbal

- 6.0. Introducció.
- 6.1. Imatge i territori.
- 6.2. Propostes etnocentristes. Cortesia positiva i negativa, FTAs.
- 6.3. Propostes no etnocentristes.
- 6.4. Aplicacions a l'espanyol.

Aquests continguts es plasmen en els resultats d'aprenentatge següents:

- Conèixer la història interna i externa de la llengua espanyola.
- Elaborar correctament i adequadament textos orals i escrits de diferent tipus.
- Identificar problemes i temes d'investigació i avaluar la seva rellevància en l'àmbit de la llengua, la literatura i el teatre en espanyol.
- Que els estudiants hagin demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de recollir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants de naturalesa social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Conèixer i aplicar corrents i metodologies de la lingüística.
- Treballar en equip en entorns relacionats amb la filologia i desenvolupar relacions interpersonals.
- Treballar i aprendre de manera autònoma i de planificar i gestionar el temps de treball.
- Tenir capacitat de manejar informació bibliogràfica pertinent, especialitzada i actualitzada.
- Ser capaç d'elaborar correcta i adequadament textos orals i escrits de diferent tipus en espanyol.
- Ser capaç d'organitzar de manera autònoma un projecte propi de reflexió o investigació dins del camp.
- Ser capaç de recolzar-se en la tradició filològica i lingüística crítica per comprendre textos de reflexió i investigació lingüística.
- Ser capaç de demostrar una actitud activa, positiva i creativa en el treball cooperatiu.
- Ser capaç d'assumir diferents rols en el desenvolupament de projectes d'equip.
- Ser capaç de defensar un plantejament i d'utilitzar adequadament, de manera oral i escrita, mecanismes discursius de caràcter persuasiu.
- Ser capaç d'identificar i explicar els fenòmens de significat de la interpretació de la comunicació més enllà del que està codificat en la llengua.
- Ser capaç d'aplicar a l'anàlisi de la llengua en ús els factors fonamentals que intervenen en la situació comunicativa i que determinen la seva adequació i la seva adequada interpretació.
- Ser capaç d'aplicar a l'elaboració de textos escrits els factors fonamentals que intervenen en la situació comunicativa i que determinen la seva adequació i la seva adequada interpretació.
- Ser capaç d'identificar les característiques de la llengua en ús i aplicar-les al seu estudi.
- Tenir la capacitat d'identificar els problemes que presenta el significat de les realitzacions concretes de la llengua en ús.
- Ser capaç d'analitzar fenòmens que escapen al sistema de la llengua amb eines no habituals en els nivells de descripció lingüística i aplicar els seus coneixements a la resolució de problemes.
- Ser capaç d'accedir a la informació bàsica sobre temes relacionats amb la pragmàtica aplicada a l'espanyol i saber aplicar-la a problemes concrets mitjançant l'anàlisi i la síntesi.
- Tenir la capacitat de reconèixer i descriure les unitats de la conversa i saber segmentar textos orals.
- Tenir la capacitat de transcriure textos orals adaptant-los tant a l'àmbit filològic com a entorns professionals.
- Ser capaç de reconèixer les estratègies pragmàtiques sobre textos orals

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
-----------	-------

Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	35,00
Estudi i treball autònom	45,00
Preparació de classes	10,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge s'articula al voltant de dos tipus d'activitats (presencials i no presencials):

- **Activitats formatives presencials:** Constitueixen el 40% del volum de treball de la matèria i equivalen a 60 hores lectives. A partir de les lectures obligatòries i del dossier de l'assignatura, s'estudiaran, d'una banda, les principals relacions de significat de la llengua en ús i, d'altra banda, les aportacions de les teories pragmàtiques més influents en la Lingüística. En relació amb això s'analitzaran problemes d'ús de les formes lingüístiques. Les classes presencials seran, doncs, teòric-pràctiques.
- **Activitats no presencials:** Suposen el 60 % del volum de treball de la matèria i equivalen a 90 hores. Aquesta tasca personal comprèn la lectura crítica i la comprensió de les diferents lectures obligatòries, així com la reflexió sobre la matèria, la preparació dels exàmens i, si escau, tasques individuals de resolució de problemes. Tota la feina assenyalada s'orienta a produir a l'estudiant el foment d'un esperit reflexiu i la implicació activa de l'estudiant en el procés de construcció i interpretació d'enunciats.

AVALUACIÓ

L'avaluació constarà de dues parts diferenciades:

- **Activitat Avaluada | % sobre la qualificació final**
 - Treball de l'assignatura/pràctiques | 30%
 - Exàmens parcials o examen final | 70%
 - **Total | 100%**

Per aprovar el conjunt de l'assignatura és necessari assolir almenys el 50% de la nota corresponent al/els examen/s. La nota del primer ítem només s'afegirà a la nota de l'examen en el cas que aquest últim s'hagi aprovat. És a dir, no es computarà la nota de les pràctiques si no s'ha superat el 50% de l'examen.

L'examen serà el mateix per a tots els grups, així com el tipus de feina.

A la segona convocatòria s'examinarà sobre els continguts amb els mateixos criteris d'avaluació que a la primera. Es guardaran les notes del treball per a la segona convocatòria.

Es pot suspendre l'assignatura per ortografia o per deficiències a la redacció o presentació. Un error ortogràfic greu o tres lleus pot provocar el suspens de l'assignatura.

Tot intent de còpia o de generació de treballs mitjançant IA comportarà automàticament el suspens de l'assignatura a les dues convocatòries.

El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de Govern de 30/5/2017-ACGUV108/2017.

BIBLIOGRAFIA

Bàsiques

1. Reyes, Graciela (1995): *El abecé de la pragmática*, Madrid Arco/Libros
2. Escandell Vidal, M. V. (2005): *Introducción a la Pragmática*, Barcelona, Ariel, 2^a ed.
3. Pons, Salvador (2004): *Conceptos y aplicaciones de la Teoría de la Relevancia*, Madrid, Arco/ Libros.
4. Albelda Marco, M. y M^a. J. Barros (2013): *La cortesía comunicativa*. Madrid, Arco/Libros.
5. Briz, A. y Grupo Val.Es.Co (2003): Un sistema de unidades para el estudio del lenguaje coloquial. *Oralia* 6, 7-61.
6. Levinson, S. (2004: 2000): *Significados presumibles*. Madrid, Gredos, cap. 1.

Complementàries

- Anscombe, Jean Claude y Oswald Ducrot (1994): *La argumentación en la lengua*. Madrid, Gredos. Brown, Penelope y Stephen C. Levinson (1987 [1978]): *Politeness. Some universals in language usage*, Cambridge University Press.
- Bravo, Diana y Antonio Briz Gómez (eds.) (2004): *Pragmática sociocultural: estudios sobre el discurso de cortesía en español*, Barcelona, Ariel.
- Briz Gómez, Antonio (1998): *El español coloquial. Esbozo de pragmagramática*, Barcelona, Ariel.
- Briz Gómez, Antonio et alii (2003): Un sistema de unidades para el estudio del lenguaje coloquial, *Oralia* 6, pp. 7-61.
- Casado Velarde, Manuel (1993): *Introducción a la gramática del texto en español*. Madrid, Arco/Libros.
- Dijk, Teu. A. v. (1980): *Texto y contexto*. Madrid, Cátedra.
- Ducrot, Oswald (1982 [1972]): *Decir y no decir*. Barcelona, Anagrama.
- Grice, H. Paul (1975): *Logic and conversation. Syntax and Semantics*. P. Cole and

- Morgan. New York, Academic Press. 3: Speech Acts: 41-58.
- Goffman, Erwing (1970 [1967]): *Ritual de la interacció*, Buenos Aires, Tiempo Contemporáneo. Interaction ritual: essays on face to face behavior, Nueva York, Garden City.
 - Jucker, Andreas (ed.) (1995): *Historical pragmatics*. Amsterdam, John Benjamins
 - Lakoff, George (1987): *Woman, Fire and Dangerous Things. What Categories Reveal about the Mind*. Chicago, The University of Chicago Press
 - Lakoff, Robin T. (1973): The logic of politeness; or minding your ps and qs, en *Papers from the seventh regional meeting of the Chicago Linguistic Society*, Chicago, University Press, pp. 292-305.
 - Leech, N. Geoffrey (1983): *Principles of Pragmatics*, Londres, Longman.
 - Levinson, Stephen (1995): Three levels of meaning. *Grammar and meaning*. F. R. Palmer. Cambridge, CUP, pp. 90-115.
 - Levinson, Stephen (2000): *Presumptive meanings: The Theory of Generalized Conversational Implicature*. Cambridge, MIT Press.
 - Portolés, José (2004): *Pragmàtica para hispanistas*, Madrid, Síntesis.
 - Reyes, Graciela (1990): *La pragmàtica lingüística. El estudio del uso del lenguaje*. Barcelona, Montesinos.
 - Sbisà, Marina (1995): Speech Acts. *Handbook of Pragmatics*. J. Verschueren, J.O. Östman y J. Blommaert. Amsterdam, John Benjamins, pp. 495-505.
 - Sbisà, Marina (2001): Illocutionary force and degrees of strength in language use, *Journal of Pragmatics* 33, pp. 1791-1814.
 - Sperber, D. y D. Wilson (1986): *Relevance*. Oxford, Basil Blackwell
 - Sperber, D. y D. Wilson (1994): Postface (a la segunda edición de *Relevance*). Oxford, Blackwell, pp. 255-298.
 - Tordesillas Colado, Marta y Marta Negroni García (2001): *La enunciación en la lengua. De la deixis a la polifonía*, Madrid, Gredos.
 - Verschueren, J. et alii (1995): *Handbook of Pragmatics*. Amsterdam, John Benjamin.
 - Wilson, D. and D. Sperber (1993): Linguistic form and relevance. *Lingua* 90, pp. 1-25.